

Dødsulykker med fritidsfartøy, 1. halvår 2022

I 1. halvår 2022 registrert Sjøfartsdirektoratet 14 omkomne med fritidsfartøy i norsk farvann. I 2021 omkom like mange personer i samme periode. Rapporten viser ulykker med omkomne for 1. halvår 2022 og historiske ulykker.

Datafangst

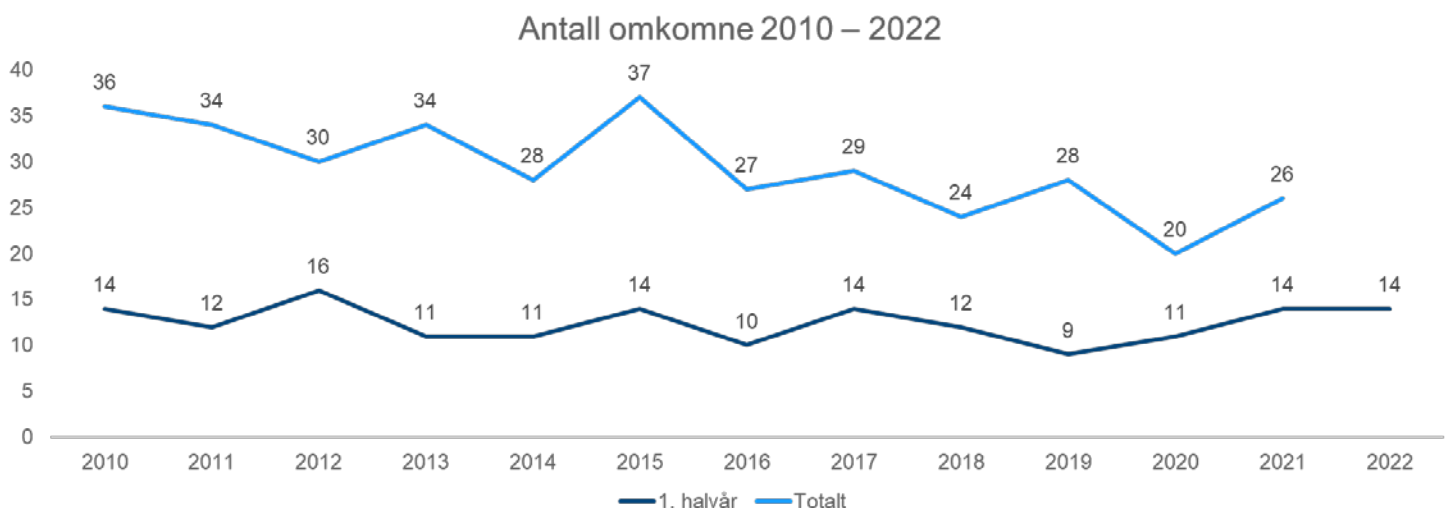
Sjøfartsdirektoratet registrerer dødsulykker med bruk av fritidsbåter i norsk farvann. Ulykkene plukkes i utgangspunktet opp gjennom automatiske mediasøk, men blir fortløpende bekreftet av politiet etter hvert som ulykkene skjer. Data for alkohol-/ruspåvirkning er ikke bekreftet på alle ulykkene, da det tar 3-4 mnd. Dette – sammen med eventuelle etterregistreringer – medfører at det kan komme endringer i tallene. Tallene som presenteres her må med andre ord anses som foreløpige.

Utvikling

Sjøfartsdirektoratet har registrert 665 omkomne i forbindelse med fritidsfartøy siden Sjøfartsdirektoratet startet å registrere ulykker med omkomne for 20 år siden. Det har i gjennomsnitt omkommet omtrent 32 personer hvert år siden 2001.

Resultat

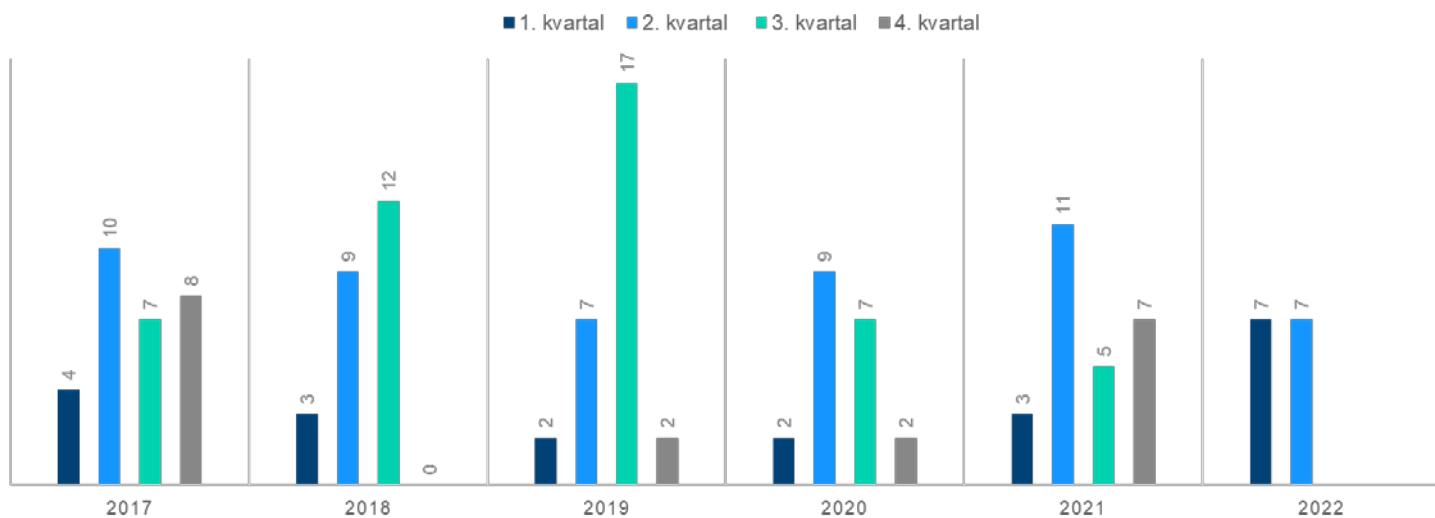
Første halvår 2022 omkom i alt 14 personer i forbindelse med bruk av fritidsfartøy. I 1. halvår 2021 omkom like mange som 2022 og i 2020 omkom 11 personer.

Figur 1: Utvikling i antall omkomne, 1. halvår 2022

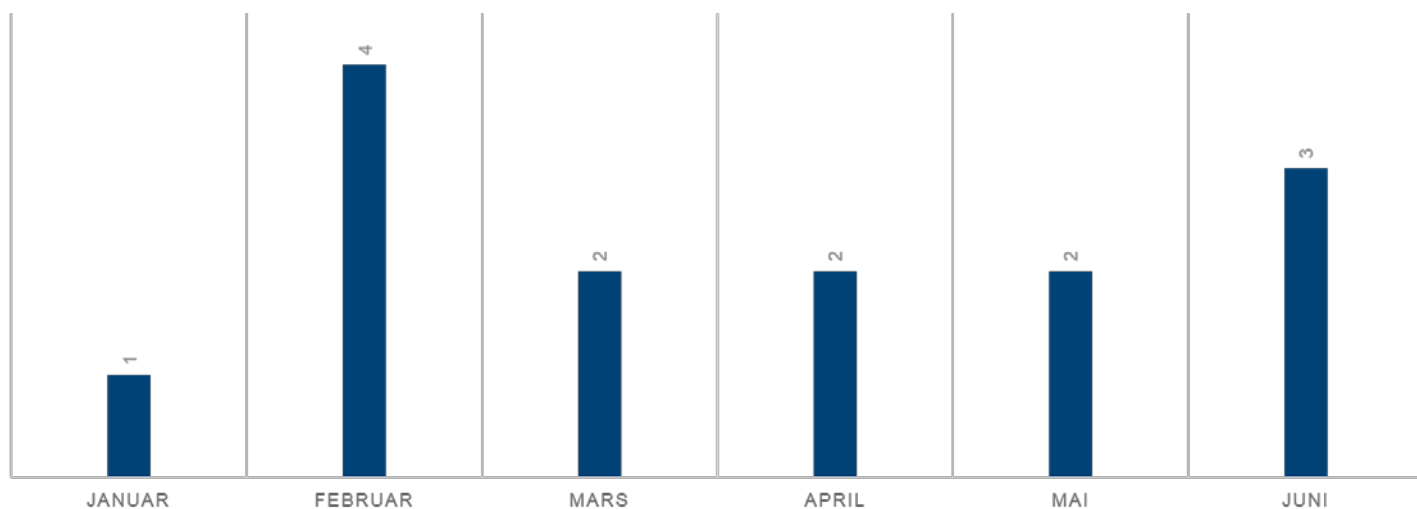
Når skjer ulykkene

I 2022 har fordelingen av ulykkene pr. kvartal 1. halvår vært lik. Vi ser en tydelig oppgang i antall ulykker 1. kvartal når vi sammenligner 2017-2021, der snittet har vært ca. 3 omkomne, mot 7 omkomne i 2022. Vi ser en liten nedgang på ulykkene i 2. kvartal.

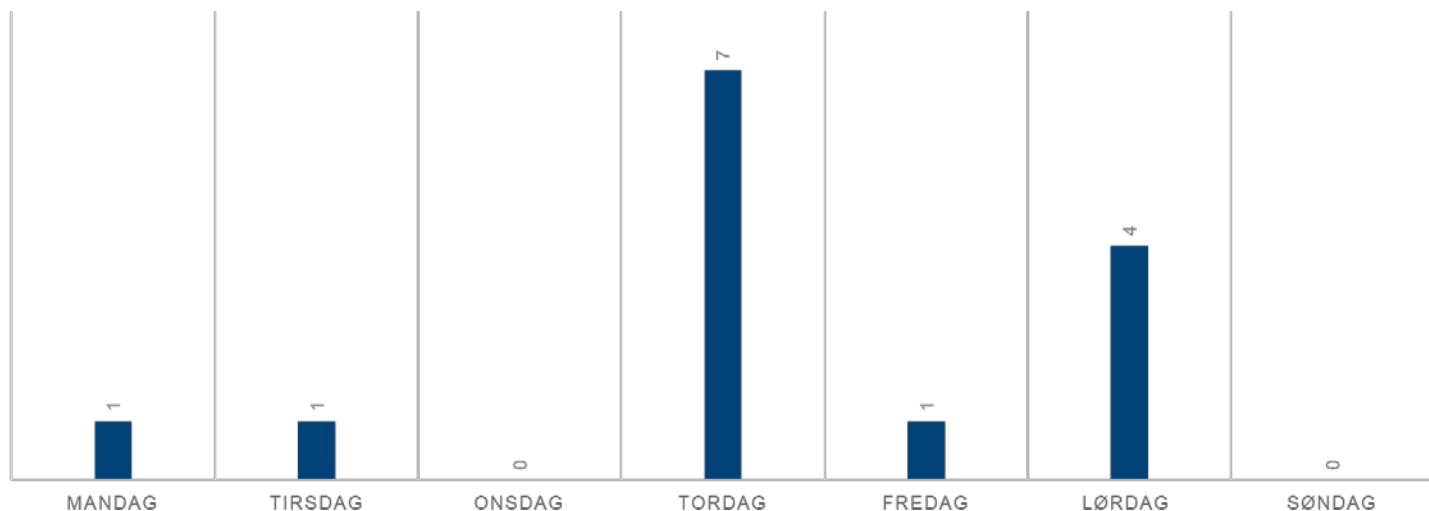
Figur 2: Utvikling i antall omkomne, pr. kvartal 2017–1. halvår 2022

Av de 14 som omkom første halvår, omkom 8 personer i situasjoner der båten var fortøyd, 3 personer omkom som følge av en grunnstøting når de var underveis, 1 person ved lek i en kano, 1 person når han fisket og 1 person når han skulle fra en lettbåt over i et større fartøy som var oppankret.

Figur 3: Omkomne fordelt på måned, 1. halvår 2022

De fleste forulykket på en torsdag eller lørdag i 1. halvår 2022.

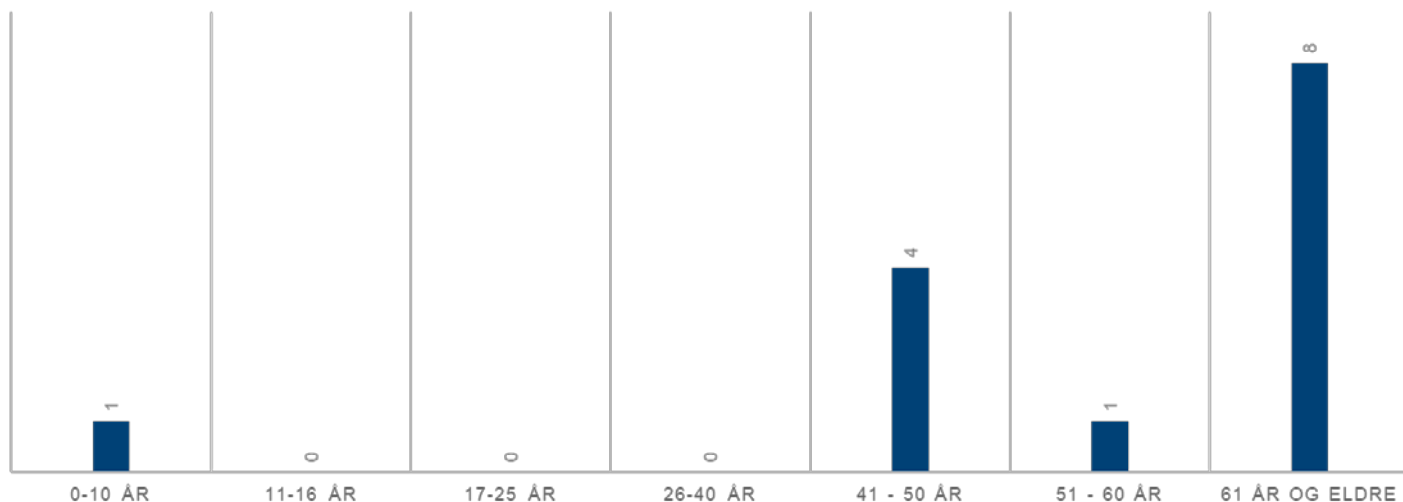

Figur 4: Omkomne fordelt på ukedag, 1. halvår 2022

Hvem omkommer

Det var kun menn som omkom 1. halvår 2022. Det er flest menn som omkommer i ulykker med fritidsfartøy. Siden Sjøfartsdirektoratet begynte å registrere ulykker i 2001, har 623 menn mistet livet. Kun 42 kvinner har mistet livet i samme periode.

Gjennomsnittsalderen på de som omkom i 1. halvår var omtrent 57 år. Den eldste som omkom, var 85 år og den yngste som omkom var 6 år. Av de i alt 14 omkomne, var omtrent 93 % 40 år, eller eldre.

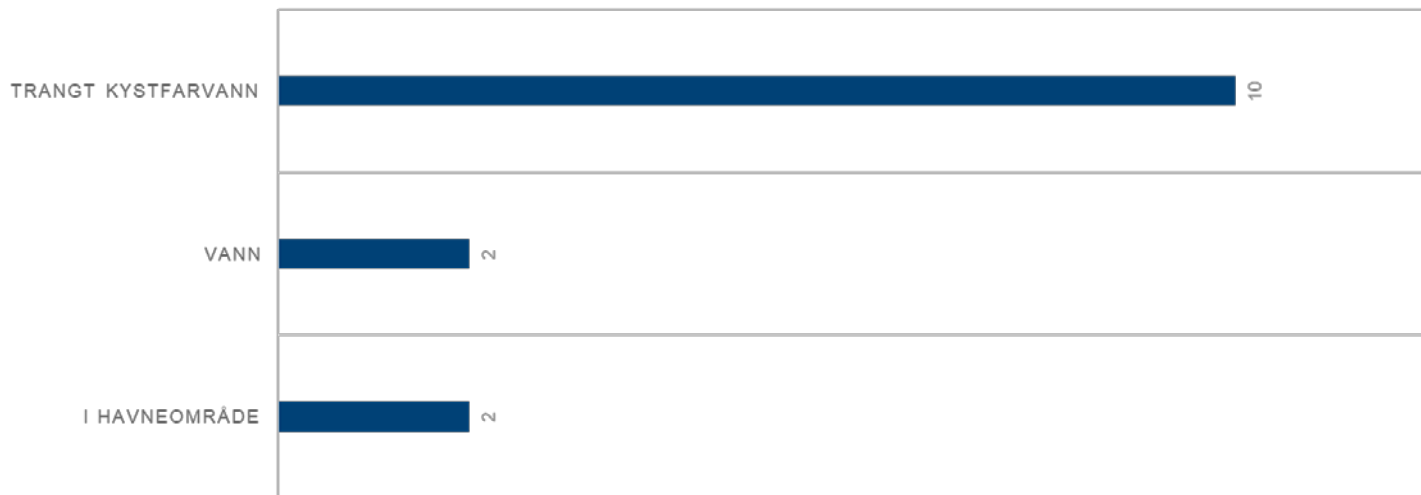
Figur 5: Omkomne fordelt på aldersgruppe, 1. halvår 2022

I likhet med 2020 og 2021 omkom det ingen utenlandske turister i forbindelse med leie av fritidsbåt, 1. halvår 2022. Det er kun nordmenn som har omkommet til nå i 2022.

Hvor skjer ulykkene

Vi ser at de fleste som omkom i 1. halvår 2022 befant seg i trangt kystfarvann med 10 omkomne, 2 personer omkom i et vann og 2 personer omkom når båten var oppankret i et havneområde.

«Trangt kystfarvann» blir i denne sammenhengen beskrevet som at man kan se land på begge sider av fritidsfartøyet. Ved «ytre kystfarvann» kan man se land på en side, og i «åpent havområde» er man ikke i nærheten av land i det hele tatt.

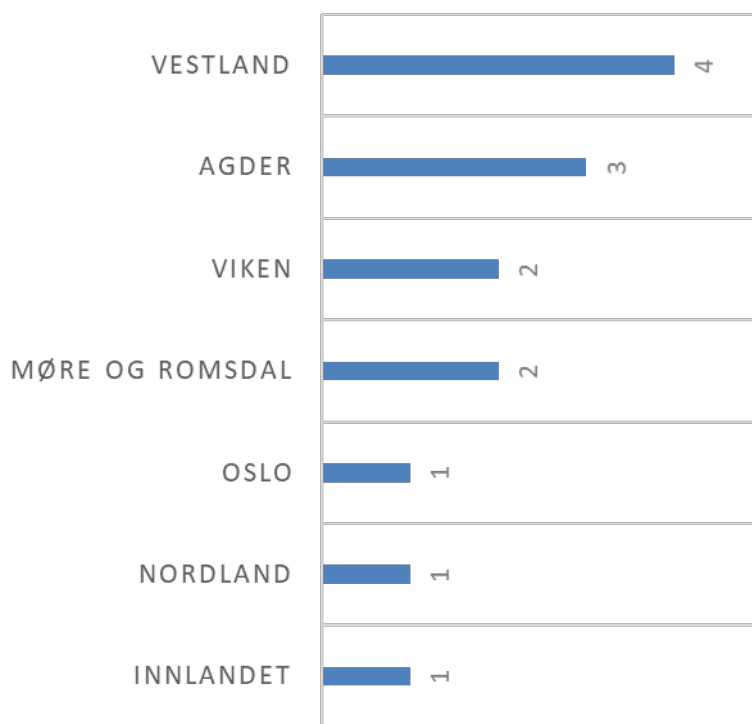

Figur 6: Antall omkomne fordelt på farvann, 1. halvår 2022

Vestland hadde flest omkomne i 1. halvår 2022, med 4 omkomne. Agder er på 2. plass med 3 omkomne. Dette sammenfaller med tallene for hele 2021, hvor det også var Vestland fylke som hadde flest omkomne og Agder fulgte på andre plass.

Figur 7: Kart ovre antall omkomne fordelt på plassjon, 1. halvår 2022

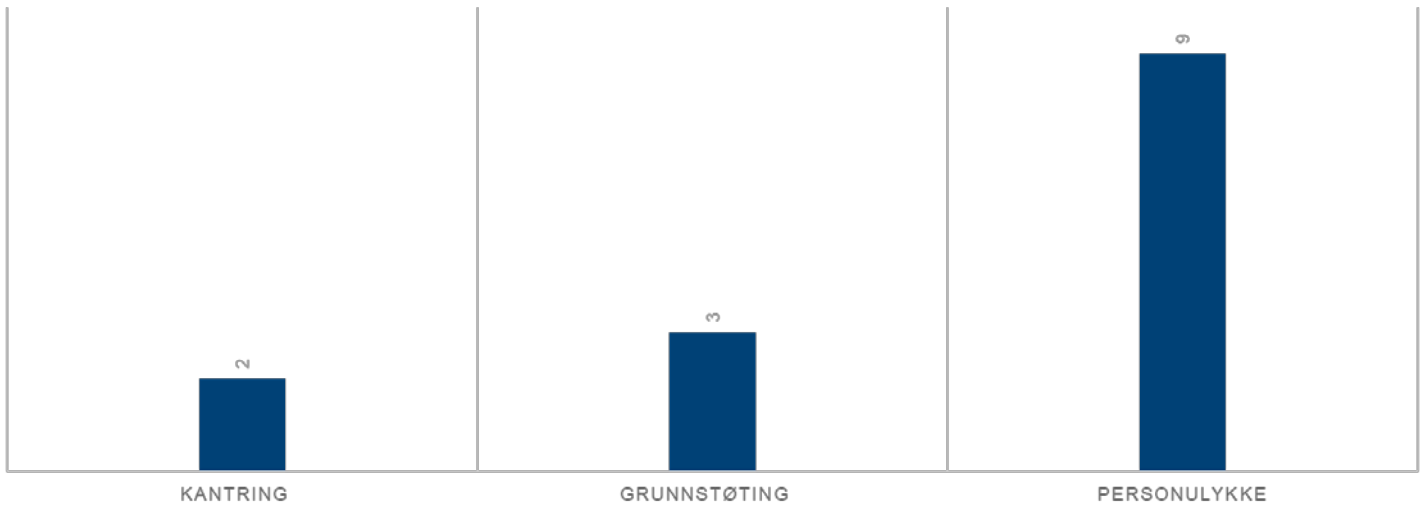
Figur 8: Antall omkomne fordelt på fylker, 1. halvår 2022

Hvordan skjer ulykkene

9 personer omkom i **personulykke**. Med personulykke mener vi at noe har skjedd med personen, uten at det har skjedd noe med fartøyet. Åtte av disse personene omkom når de skulle gå opp i eller ut av fartøyet, når fartøyet lå til kai eller var oppankret. En person omkom når han trakk garn.

2 personer omkom som følge av **kantring**. En person omkom ved fiske og en person omkom under lek i kano.

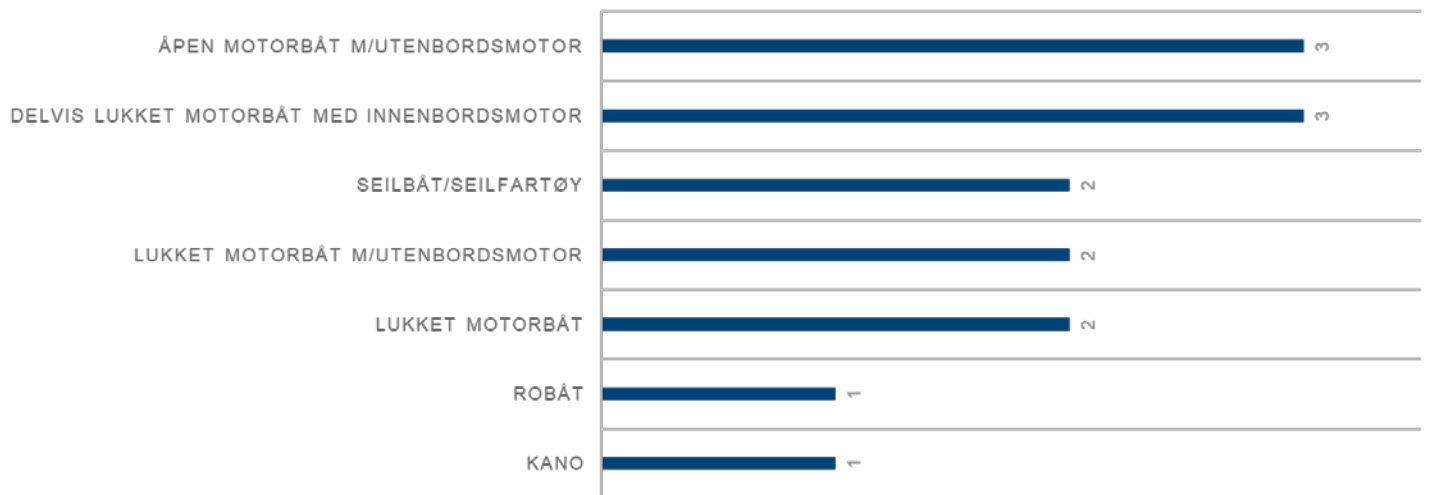
I kategorien **grunnstøting**, omkom 3 personer fordelt på to ulykker, der begge båtene mest sannsynlig var i høy fart når de grunnstøtte. Den ene båten stod fast på land, mens den andre båten kantret og sank. Begge ulykkene skjedde om natten.

Figur 9: Antall omkomne fordelt på ulykkes kategori, 1. halvår 2022

Fartøytype

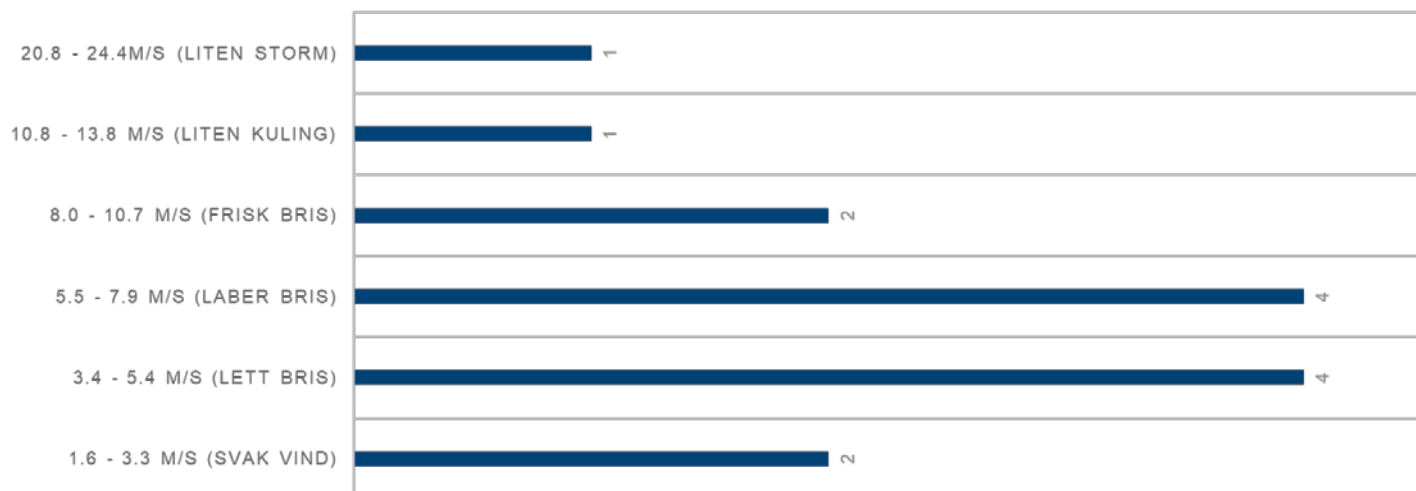
10 personer omkom ved bruk motorbåt, 2 personer omkom ved bruk av seilbåt, 1 person omkom ved bruk av robåt og 1 person omkom ved lek i kano.

Figur 10: Antall omkomne fordelt på fartøytype, 1. halvår 2022

Værforhold

10 personer omkom da det var svak vind – laber bris, 4 personer omkom da det var frisk bris – liten storm, når ulykken skjedde.

Figur 11: Omkomne fordelt på vindstyrke, 1. halvår 2022

Bruk av flyteutstyr

Ingen av de personene 1. halvår benyttet flyteutstyr da de omkom.

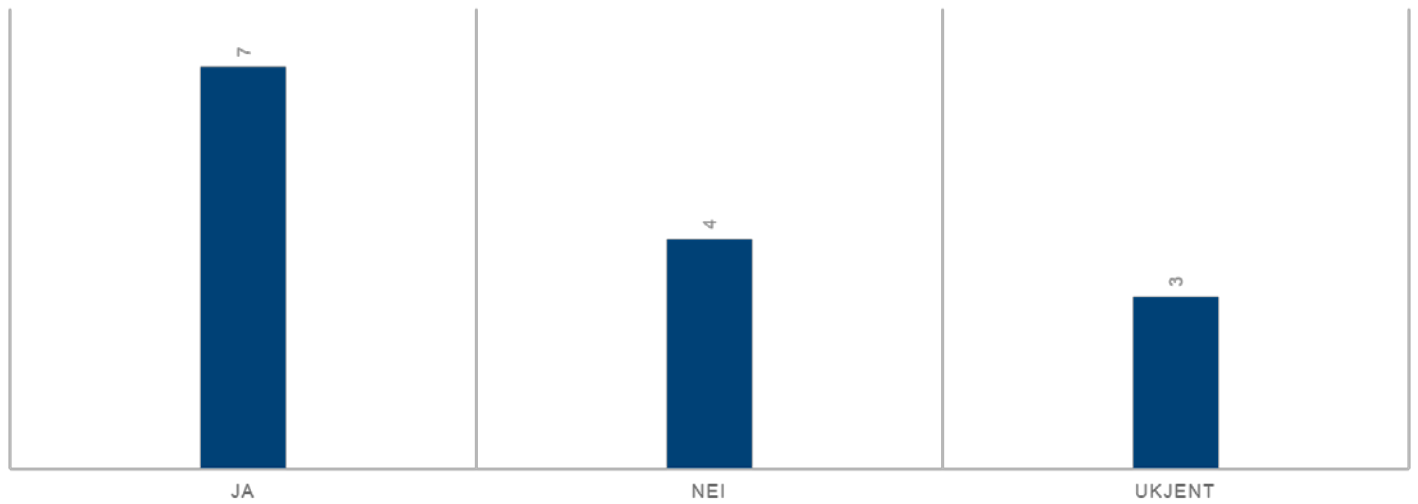

Figur 12: Omkomne fordelt på bruk av flyteutstyr, 1. halvår 2022

Tidligere år har vi sett tilfeller der flyteutstyret er benyttet, men ikke på riktig måte. For eksempel ved at skrittstropp ikke er skikkelig festet, noe som kan føre til at vesten flyter over hodet og hodet blir liggende under vann.

Rus-/Alkoholpåvirkning

I 1. halvår 2022 var 7 av 14 rus-/alkoholpåvirket da de omkom i forbindelse med fritidsfartøy. Fire av de syv med promille skulle til eller fra fartøyet da de omkom. I 3 av tilfellene er det fremdeles ukjent om personene var ruspåvirket eller ikke. 4 av personene var edru da de omkom.

Figur 13: Omkomne fordelt på rus-/alkoholpåvirkning, 1. halvår 2022

Status på rus- eller alkoholpåvirkning er knyttet til den avdøde, og det rapporteres inn for både førere og passasjerer. Flere avklaringer rundt alkohol og rus vil komme når vi får tilbakemelding fra politiet og obduksjonsrapporter er klar. I de tilfellene der de omkomne ikke blir obdusert, vil alkohol- og ruspåvirkning forbli ukjent. Etterregistreringer og endringer kan forekomme i tråd med at Sjøfartsdirektoratet mottar informasjon fra politiet og andre kilder. Dette gjelder spesielt knyttet til status om flytevest og alkohol.